

Regulované zdravotnícke povolanie sestra, sestra s pokročilou praxou na Slovensku.

Jana Gelatiková, Vladimír Siska

15.5.2026, Praha

SESTRA 2026: POKROČILÉ ROLE SESTER

Zdravotnícke povolanie sestra – regulované povolanie

Ciel': ochrana verejnosti prostredníctvom zabezpečenia kompetentnej a dostupnej ošetrovateľskej starostlivosti

Regulačný systém je tvorený:

- rozsah činnosti sestier
- požiadavky na vzdelanie (obsah i rozsah štúdia)
- systém kontroly kontinuálneho dodržiavania odbornosti
- mechanizmus disciplinárneho konania

Implementáciu regulácie ovplyvňuje:

- vláda prostredníctvom legislatívy
- komora → reguluje výkon povolania prostredníctvom registrácie sestier
- sestry akceptovaním príslušnej legislatívy, noriem, udržiavaním a rozširovaním vlastnej kompetencie
- zamestnávateľia prostredníctvom požiadaviek na pracovníkov a kritérií na kvalitu ich práce.

(Farkašová, 2005, s. 189 – 190)

Vzdelávanie v odbore ošetrovateľstvo

- **Bolonská deklarácia (1999)**
- **Európska Stratégia WHO pre vzdelávanie sestier a pôrodných asistentiek (1999)**
- **Mníchovská deklarácia (2000)** — 2. Ministerská konferencia WHO o ošetrovateľstve a pôrodnej asistencii
- **Odporúčanie WHO** z 54. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (2001)

Reformy vzdelávania v odbore ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia

Smernice Európskej únie, Nariadenia Európskej komisie,
ako aj odporúčania ICN, EFN

Legislatíva/vzdelávanie v ošetrovateľstve

- **Zákon NR SR č. 578/2004 Z. z.** *o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- **Vyhláška MZ SR č.74/2019 Z. z.** *o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov*
- **Nariadenie vlády SR č. 296/2010 Z. z.** *o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností*

Vzdelávanie v odbore ošetrovatel'stvo

dve úrovne

prvá úroveň – trojstupňové vzdelávanie – získanie alebo zvyšovanie odbornej spôsobilosti

druhá úroveň – sústavné vzdelávanie

Vzdelávanie v odbore ošetrovatel'stvo

Dve podmienky pre štúdium v odbore ošetrovatel'stvo

ukončené stredoškolské vzdelanie maturitnou skúškou
vek uchádzača minimálne 18 rokov

Vzdelávanie v odbore ošetrovatel'stvo

Normy pre vzdelávanie
vymedzujúce rozsah a obsah štúdia v odbore ošetrovatel'stvo
Nariadenie vlády SR č. 296/2010 Z.z.

Štandardy vzdelávania
na získanie odbornej spôsobilosti
na výkon odborných pracovných činností
v zdravotníckom povolaní sestra

Rozsah a obsah štúdia v odbore ošetrovateľstvo

Minimálne požiadavky na rozsah

- denná forma štúdia - **tri roky/4600 hodín**, z ktorých **teoretická výučba** predstavuje najmenej jednu tretinu a **praktická výučba** najmenej $\frac{1}{2}$ výučby

VŠ vzdelávanie 1. stupeň v bakalárskom študijnom programe
v študijnom odbore ošetrovateľstvo

Vyššie odborné štúdium v študijnom odbore diplomovaná
všeobecná sestra

Minimálne požiadavky na obsah

- **teoretická výučba** vo vzťahu k ošetrovateľstvu, základným vedným disciplínam, sociálnym vedám a na **praktická výučba** v ošetrovateľstve

Zvyšovanie odbornej spôsobilosti v odbore ošetrovateľstvo

- Denná a externá forma štúdia

Vysokoškolské vzdelávanie 2. stupeň v magisterskom študijnom programe – rozsah: 2 roky/3 roky

Vysokoškolské vzdelávanie 3. stupeň vysokoškolského štúdia v doktorandskom študijnom programe – rozsah: min. 4 roky

Kvalita študenta – vedomosti, zručnosti a schopnosti po ukončení štúdia a získaní právneho dokladu definuje **profil absolventa v danom odbore**, ktorý je určený **kurikulom v danom študijnom odbore**

Odborná spôsobilosť sestry

- na výkon odborných pracovných činností spojených s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré zodpovedajú rozsahu a získanému vzdelaniu

Vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo a

Vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore všeobecná diplomovaná sestra

- **Získaná odborná spôsobilosť** sa preukazuje - **dokladom o získaní požadovaného stupňa vzdelania** v príslušnom študijnom odbore v príslušnom zdravotníckom povolaní.

Odborná spôsobilosť sestry

Získaná odborná spôsobilosť = podmienka pre výkon zdravotníckeho povolania sestry

Vyhláška MZ SR č. 208/2024 Z.z., ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom

vymedzuje kompetencie sestier vykonávajúcich povolanie na území SR

Výkon zdravotníckeho povolania sestra

Podmienky:

- **Spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu**
- **Zdravotná spôsobilosť** – preukazuje sa lekárskeým posudkom o zdravotnej spôsobilosti vo vzťahu k výkonu príslušného zdravotníckeho povolania
- **Odborná spôsobilosť** - je odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, preukazuje dokladom o získaní požadovaného stupňa vzdelania v príslušnom študijnom odbore v príslušnom zdravotníckom povolaní **udržiavanie a prehlbovanie odbornej spôsobilosti – povinnosť sústavne sa vzdelávať**
- **Bezúhonnosť** - preukazuje sa výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace
- **Registrácia**

Registrácia

zapísanie zdravotníckeho pracovníka do registra a vydanie potvrdenia o registrácii

- Komora zapíše zdravotníckeho pracovníka do registra do 10 dní od doručenia oznámenia zdravotníckeho pracovníka a vydá mu potvrdenie o registrácii – informácie dostupné na www.sksapa.sk

Registrácia podľa Zákona NR SR č. 578/2004 Z.z.:

- dátum registrácie uvedený na potvrdení o registrácii je **dňom začatia** 5- ročného hodnotiaceho cyklu

EFN Matrix pracovnej sily pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti 3 +1

- **Registrovaná sestra** – *General Care Nurse (RN)*
- **Sestra so špecializáciou** – *Specialist Nurse (SN)*
- **Sestra s pokročilou praxou** – *Advanced Practice Nurse (APN) = Advance Clinical Practitioner (ACP)*

+

- **Zdravotnícky asistent** – *Healthcare Asistent (HCA)*
(EFN Workforce Matrix 3+1 categories V, 2023),
(ICN and Directive 2005/36/EU, Directive 2013/55/EU)

Sestra s pokročilou praxou

Slovenská Republika

- Sestra - vysokoškolské vzdelanie **druhého stupňa** v magisterskom študijnom programe v **študijnom odbore ošetrovatel'stvo**, ak vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa získala v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovatel'stvo a **špecializáciu v príslušnom špecializačnom odbore** a ktorá nadobudla **najmenej päťročnú odbornú prax v príslušnom špecializačnom odbore**.
- Sestra - vysokoškolské vzdelanie **druhého stupňa** v magisterskom študijnom programe v **študijnom odbore ošetrovatel'stvo**, ak vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe získala v študijnom odbore ošetrovatel'stvo a ktorá nadobudla **najmenej osemročnú odbornú prax**.

(Zákon NR SR č. 578/2004 Z.z, Vyhláška MZ SR č. 208/2024 Z.z.)

Sestra s pokročilou praxou

Rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou s pokročilou praxou

Samostatne

- indikuje a podáva liečbu na tlmenie bolesti a zníženie telesnej teploty, okrem opioidných analgetík, hnačky, zápchy a vyhodnocuje jej účinnosť v dávkovacom rozmedzí a farmakologickom zložení na základe odporúčania lekára zaznamenaného v zdravotnej dokumentácii osoby,
- indikuje odber biologického materiálu na základné laboratórne vyšetrenia v určenom indikačnom rozsahu pre daný štandardizovaný postup,

- **indikuje a predpisuje zdravotnícke pomôcky súvisiace s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti podľa osobitného predpisu,**²⁾
- **indikuje a vykonáva šitie malej chirurgickej rany a odstraňuje stehy z primárne sa hojacej rany,**
- **sleduje a posudzuje EKG záznam v rozsahu kvalita, srdcová frekvencia a srdcový rytmus; ak identifikuje patologické hodnoty alebo zmeny, informuje o tom lekára,**
- **zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienicko-epidemiologických postupov, nariad'uje bariérový režim** a dohliada na dodržiavanie bariérového režimu pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti,

- **rozhoduje o umiestnení osoby vrátane novorodenca na lôžko** podľa hygienicko-epidemiologických zásad,
- **pripravuje vzdelávacie materiály pre pacientov** v rámci primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie,
- **koordinuje a podieľa sa na odbornej príprave žiakov a študentov** zdravotníckych študijných odborov,
- **podieľa sa na manažmente pri mimoriadnej udalosti**, identifikuje a monitoruje riziká a spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi pri nápravných a preventívnych opatreniach.

(Vyhláška MZ SR č. 208/2024 Z.z.)

Sestra s pokročilou praxou

Slovenská Republika - realita

- Zadefinovaný pojem v Zákone – **sestra s pokročilou praxou**
- **Chýba študijný program** pre sestru s pokročilou praxou
- **Chýbajú doplnkové vzdelávacie moduly** pre sestry, ktoré spĺňajú podmienky zadefinované v Zákone pre sestry s pokročilou praxou nesúladi medzi kompetenciami a získanými vedomosťami/zručnosťami
- O zaradení **rozhoduje zamestnávateľ**
- **Postoj sestier, postoj lekárov, postoj spoločnosti**

Sestra s pokročilou praxou

- odporúčania

- jasne stanoviť kompetencie a zodpovednosť sestier s pokročilou praxou prijatím príslušnej legislatívy,
- investovať do vzdelávania a vytvoriť akreditované **magisterské a premost'ovacie programy** zamerané na pokročilú prax v ošetrovatel'stve,
- zaviesť **pilotné programy**, ktoré ukážu prínos sestry s pokročilou praxou v slovenskom zdravotníctve,
- podporovať **interdisciplinárnu spoluprácu**, kde sestry s pokročilou praxou budú plnohodnotnými členmi zdravotníckych tímov.

Ďakujeme za pozornosť.

Mgr. Jana Gelatiková, PhD.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek

Regionálne centrum SKSaPA Žilinského úkraj

M. R. Štefánika 7

010 01 Žilina

Tel. kontakt: +421 917 753 587